

zaaknummer 200.111.819/01 SKG

16 oktober 2012

in Naam der Koningin

GERECHTSHOF AMSTERDAM

VIERDE MEERVOUDIGE BURGERLIJKE KAMER

ARREST

in de zaak van:

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
MARTINSHOF B.V.,
gevestigd te Zaandam, gemeente Zaanstad,
APPELLANTE,
advocaat: mr E.H.M. Bieleveld te Amsterdam,

t e g e n

1. de vennootschap naar Zwitsers recht
RAYMOND WEIL S.A.,
gevestigd te Genève, Zwitserland,
V advocaat: mr. A.T. Eisenmann te Amstelveen,
en
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
S. WEISZ-UURWERKEN B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
advocaat: mr. M. Ellens te Amsterdam,
GEÏNTIMEERDEN.

Partijen worden Martinshof, Raymond Weil en Weisz genoemd.

1. Het geding in hoger beroep

Bij dagvaarding van 24 augustus 2012 is Martinshof in hoger beroep gekomen van een vonnis van de voorzieningenrechter in de rechtbank Haarlem van 18 juli 2012, in kort geding gewezen onder zaaknummer/rolnummer 193235/KG ZA 12-288 tussen Martinshof als eiseres in conventie, verweerster in reconventie, enerzijds en Raymond Weil als gedaagde in conventie, eiseres in reconventie en Weisz als gedaagde in conventie, anderzijds. De appeldagvaarding bevat de grieven.

Martinshof heeft, overeenkomstig de appeldagvaarding, zestien grieven tegen het beroepen vonnis (hierna: het vonnis) aangevoerd, een incidentele vordering ingesteld, haar eis vermeerderd en geconcludeerd (in de hoofdzaak) dat het hof het vonnis zal vernietigen en, opnieuw rechtdoende, de vorderingen van Martinshof, zoals in hoger beroep vermeerderd, alle zal toewijzen en de (reconventionele) vorderingen van Raymond Weil geheel zal afwijzen, met veroordeling van Raymond Weil en Weisz - hoofdelijk - in de kosten van beide instanties en (in het incident) dat het hof de tenuitvoerlegging van het vonnis voor de duur van het geding zal schorsen.

Raymond Weil heeft bij memorie van antwoord de grieven bestreden, één productie overgelegd en geconcludeerd - kort gezegd - tot bekrachtiging van het vonnis, met veroordeling - aldus begrijpt het hof - van Martinshof in de kosten van het hoger beroep. Ten aanzien van het incident heeft Raymond Weil geconstateerd dat het belang aan die vordering was ontvallen, omdat inmiddels door Martinshof aan het vonnis was voldaan.

Weisz heeft bij memorie van antwoord eveneens de grieven bestreden, één productie overgelegd en geconcludeerd - zo begrijpt het hof mede uit het lichaam van die memorie - dat het hof het vonnis zal bekrachtigen en de in hoger beroep jegens Weisz ingestelde vorderingen zal afwijzen, met veroordeling van

Martinshof in de kosten van het hoger beroep (inclusief de nakosten).

Partijen hebben hun zaak ter zitting van het hof op 14 september 2012 door hun voornoemde advocaten doen bepleiten, allen aan de hand van aan het hof overgelegde pleitnotities. Martinshof heeft ter gelegenheid van de pleidooien nadere producties overgelegd en bij (voordien aan het hof, Raymond Weil en Weisz verzonden) akte tevens haar eis nogmaals vermeerderd. Weisz heeft bij die gelegenheid nog één nadere productie in het geding gebracht. Martinshof heeft ter zitting haar incidentele vordering ingetrokken (reden waarom in de kop van dit arrest van die vordering geen melding is gemaakt).

Vervolgens hebben partijen arrest gevraagd.

2. De feiten

2.1 De voorzieningenrechter heeft in het vonnis in overweging 2, onder 2.1 tot en met 2.14, een aantal feiten opgesomd, waarvan hij bij de beoordeling van de zaak is uitgegaan. Martinshof heeft weliswaar de in die opsomming onder 2.5, 2.6, 2.8 en 2.9 genoemde feiten in haar grievens I tot en met IV betrokken, dit echter zonder de feitelijke juistheid van die feiten te betwisten. Voor zover in die grieven erover wordt geklaagd dat de voorzieningenrechter in zijn opsomming onvolledig is geweest, blijkt uit het navolgende dat de feiten waarvan het hof naar het oordeel van Martinshof eveneens dient uit te gaan voor de beslissing in de zaak niet relevant zijn.

2.2 In grief V klaagt Martinshof erover dat de voorzieningenrechter er onder 2.10 van is uitgegaan dat Raymond Weil en Weisz in de tweede helft van mei 2012 overeenstemming hebben bereikt over een exclusief distributeurschap van Weisz in Nederland. Volgens Martinshof staat dit niet vast en kan het heel goed zijn dat genoemde partijen eerder dan in de tweede helft

van mei 2012 tot genoemde overeenstemming zijn gekomen. Omdat in dit geding het exacte moment waarop bedoelde overeenstemming is bereikt niet kan worden vastgesteld, zal het hof 2.10 aldus (beperkt) lezen dat Raymond Weil Weisz op 23 mei 2012 de definitieve versie van de distributieovereenkomst ter tekening heeft aangeboden.

2.3 Grief VI is gericht tegen het feit dat de voorzieningenrechter er, onder 2.12, van is uitgegaan dat de heer Bäumer in mei 2012 bij Weisz heeft gesolliciteerd. Volgens Martinshof staat dit niet vast en is allerminst uitgesloten dat Bäumer al voordien bezig was met zijn overstap naar Weisz (en dat bedoelde sollicitatie eerder plaatsvond dan in mei 2012). Ook hier geldt dat in dit geding het precieze tijdstip van bedoelde sollicitatie niet kan worden vastgesteld. Het hof zal daarom dat tijdstip in het midden laten en 2.12 aldus gewijzigd lezen.

2.4 Nu Martinshof voor het overige geen grieven tegen hetgeen waarvan de voorzieningerechter is uitgegaan heeft aangevoerd, gaat ook het hof - met lezing van 2.10 en 2.12 als hiervoor onder 2.2 respectievelijk 2.3 vermeld - van de in meerbedoelde opsomming vermelde feiten uit.

3. De beoordeling

3.1 Het gaat in dit geding kort gezegd om het volgende.

(i) Raymond Weil is een Zwitsers bedrijf dat zich toelegt op het ontwerp, de ontwikkeling en productie van luxe horloges. Vanaf 1993 is Martinshof de exclusieve distributeur van Raymond Weil-horloges in Nederland geweest. Het laatstelijk tussen Raymond Weil en Martinshof vigerende contract (hierna: het contract) noemt 31 maart 2013 als einddatum. Raymond Weil heeft het contract - na een ingebrekestelling op 27 maart 2012 - op 2 mei 2012 (met directe ingang) beëindigd, zich beroepend op contractsbepalingen die dat volgens haar mogelijk maakten. Volgens Martinshof ontbeert de opzegging iedere rechtsgrond.

(ii) Op de relatie tussen Raimond Weil en Martinshof is Zwitsers recht van toepassing. Het contract bepaalt voorts dat geschillen beslecht dienen te worden middels arbitrage op de voet van hoofdstuk 12 (International Arbitration) van de Swiss Private International Law Act van 18 december 1987.

(iii) Bij brief van 24 mei 2012 hebben Raymond Weil en Weisz hun zakenrelaties laten weten dat eerstgenoemde laatstgenoemde had aangesteld als haar nieuwe (exclusieve) distributeur in Nederland.

(iv) Een arbitrage in Zwitserland is tot op heden niet ingesteld.

(v) In het onderhavige kort geding vordert Martinshof dat Raymond Weil wordt veroordeeld tot nakoming van het contract, met nevenvorderingen en tot betaling van een voorschot van € 157.500,- op de haar (Martinshof) toekomende schadevergoeding en dat Weisz wordt verboden, zolang het contract niet rechtsgeldig tot een einde is gekomen, distributiewerkzaamheden voor producten van Raymond Weil te ontplooiën, met nevenvorderingen, een en ander op straffe van verbeurte van een dwangsom. Voorts vordert Martinshof dat Raymond Weil en Weisz worden geboden hun zakenrelaties te berichten dat - kort gezegd - Martinshof nog steeds de exclusieve distributeur van producten van Raymond Weil in Nederland is, eveneens op straffe van verbeurte van een dwangsom. Raymond Weil heeft een tweetal reconventionele vorderingen ingesteld, waaronder één tot opgave - op straffe van verbeurte van een dwangsom - van de voorraad aan Raymond Weil-producten die Martinshof nog onder zich had.

(vi) De voorzieningenrechter heeft de vorderingen van Martinshof afgewezen. Genoemde reconventionele vordering heeft hij toegewezen; de andere wees hij af. Tegen de afwijzing van de vorderingen van Martinshof en de toewijzing van bedoelde reconventionele vordering, en de gronden waarop die berusten, richten zich de grieven.

3.2 Het hof zal eerst de grieven XIII en XIV behandelen. Die grieven zien op de afwijzing van de vorderingen die Martinshof in eerste aanleg tegen Weisz heeft ingesteld. De bewuste vorde-

ringen zijn gebaseerd op de stelling dat Weisz onrechtmatig jegens Martinshof heeft gehandeld en handelt, omdat zij - aldus Martinshof - met het werkzaam zijn als nieuwe exclusieve distributeur van Raymond Weil in Nederland profiteert van de wanprestatie van Raymond Weil tegenover Martinshof, gelegen in het voortijdig beëindigen van het contract met Martinshof. Het hof overweegt dienaangaande als volgt.

3.3 Van onrechtmatig handelen gelegen in het profiteren van de wanprestatie van een ander kan eerst sprake zijn als de derde wist of behoorde te weten dat hij profiteert van de wanprestatie van die ander. Dat aan deze (noodzakelijke, maar niet voldoende) voorwaarde in dit geval is voldaan is door Martinshof niet voldoende aannemelijk gemaakt. Zo heeft Martinshof niet aangevoerd op grond waarvan Weisz diende te weten dat Raymond Weil jegens Martinshof - althans volgens Martinshof - wanprestatie heeft gepleegd door het contract op 2 mei 2012 te beëindigen. Zij heeft slechts gesteld dat Weisz wist - Martinshof wijst in dit verband op de brief die zij op 11 mei 2012 aan haar klanten stuurde en op de sommatiebrief van 31 mei 2012 aan Weisz - dat zij (Martinshof) zich op het standpunt stelde dat Raymond Weil aldus jegens haar wanprestatie had gepleegd. Met name heeft Martinshof niet aangevoerd dat Weisz wetenschap had of wetenschap had kunnen hebben van de omstandigheden waaronder en de gronden waarop de beëindiging van het contract heeft plaatsgevonden (in genoemde brieven valt daaromtrent niets te lezen), kennis zonder welke Weisz zich hoe dan ook geen oordeel kon vormen over de handelwijze van Raymond Weil jegens Martinshof (laat staan dat hij die handelwijze als wanprestatie kon en zelfs moest kwalificeren). Voorts miskent Martinshof dat het enkele profiteren van andermans wanprestatie nog niet onrechtmatig behoeft te zijn. Daarvoor zijn bijzondere omstandigheden nodig, die door Martinshof evenwel niet, althans onvoldoende zijn aangevoerd en/of voldoende aannemelijk zijn gemaakt.

3.4 Reeds op grond van het vorenstaande ontvalt de grond aan de onder 3.2 bedoelde vorderingen van Martinshof en falen de hier

besproken grieven. Waar ook de in hoger beroep jegens Weisz ingestelde vorderingen zijn gegrond op de stelling dat Weisz zou hebben geprofiteerd van de wanprestatie van Raymond Weil, zijn ook die vorderingen niet toewijsbaar. Ze zullen mitsdien worden afgewezen.

3.5 De grieven I tot en met XII (voor wat betreft de grieven I tot en met VI: voor het overige) lenen zich voor gezamenlijke behandeling. Ze zien op de afwijzing van de vorderingen van Martinshof jegens Raymond Weil en op de afwijzing van de vordering tot (kort gezegd) rectificatie, gericht tegen zowel Raymond Weil als Weisz.

3.5.1 Voor wat betreft de vordering tot nakoming geldt het volgende. Als er veronderstellenderwijs van wordt uitgegaan dat Raymond Weil het contract niet rechtsgeldig heeft opgezegd, moet worden aangenomen dat het contract op de voet van artikel 13 van het contract per 31 maart 2013 zal aflopen. Dat betekent dat bij toewijzing van genoemde vordering de relatie tussen Raymond Weil en Martinshof nog slechts ruim vijf maanden duurt. Ingevolge het contract geldt een levertijd voor door Martinshof bestelde producten van (maximaal) zes maanden. Per zitting heeft Martinshof weliswaar aangevoerd dat Raymond Weil, als zij dat zou willen, haar producten ruim binnen genoemde termijn kan leveren, maar Raymond Weil heeft dat gemotiveerd weersproken. Het hof gaat dan ook uit van een levertijd van zes maanden. Tegen die achtergrond is onvoldoende toegelicht welk belang voor Martinshof met toewijzing van dit deel van de vordering nog gediend kan zijn. Daar staat tegenover dat afwijzing van die vordering evident in het belang is van zowel Raymond Weil en Weisz. Gezien de (reden voor de) afwijzing van de vorderingen jegens Weisz, acht het hof met name diens belang hier van groot gewicht. Een herleefd distributeurschap van Martinshof voor slechts enkele maanden zal voorts ook voor de zakenrelaties van Raymond Weil en Weisz, naar verwachting van het hof, problemen met zich brengen. Gelet op dit een en ander en voorts mede in beschouwing genomen dat Martinshof, mocht in de bodemprocedure

worden geoordeeld dat de beëindiging van het contract per 2 mei 2012 inderdaad niet rechtsgeldig heeft plaatsgevonden, recht heeft op algehele vergoeding van de door die ontijdige beëindiging veroorzaakte schade, komt ook het hof tot afwijzing van de hier behandelde vordering.

3.5.2 De nevenvorderingen bij de vordering tot nakoming en de vordering tot rectificatie zijn hetzelfde lot beschoren: ook zij dienen te worden afgewezen.

3.5.3 Wat betreft de vordering tot betaling van een voorschot op de schadevergoeding geldt dat Martinshof de voor toewijzing van een zodanige vordering in kort geding vereiste spoedeisendheid eerst ter zitting - desgevraagd - heeft toegelicht: Martinshof behoeft gelden om, bij toewijzing van de vordering tot nakoming, nieuw bij Raymond Weil te bestellen producten te kunnen bekostigen. Met de afwijzing van de vordering tot nakoming kan dit belang - wat daar verder van zij - de vereiste spoedeisendheid niet dragen. Reeds daarom dient ook deze vordering te worden afgewezen. De voorzieningenrechter kwam aan de behandeling van deze vordering niet toe, omdat hij zich ten aanzien daarvan niet bevoegd achtte. Bij behandeling van de grief tegen die beslissing heeft Martinshof, gelet op het vorenstaande, geen belang.

3.6 De conclusie luidt dat de grieven I tot en met XII niet tot het door Martinshof gewenste resultaat kunnen leiden.

3.7 In het onder 3.5.1 overwogene met betrekking tot de leveringstijd van producten van Raymond Weil ligt ook de afwijzing besloten van de vermeerdering van eis als verwoord in het petitum van de appeldagvaarding sub 3. Met betrekking tot de in dat petitum sub 2 geformuleerde vordering geldt dat deze zodanig verbonden is met de vordering tot nakoming dat zij het lot daarvan moet delen: ook deze vordering zal worden afgewezen.

3.8 In grief XV beklagt Martinshof zich over de toewijzing van de reconventionele vordering tot opgave van de goederen van Raymond Weil die Martinshof nog onder zich had. De grief slaagt, omdat de (enkele) omstandigheid dat Martinshof's vordering tot nakoming wordt afgewezen onvoldoende grond vormt voor toewijzing van genoemde vordering. Voor die toewijzing moet immers voldoende aannemelijk zijn dat in de bodemprocedure komt vast te staan dat de beëindiging van het contract op 2 mei 2012 rechtsgeldig heeft plaatsgevonden. Op grond de stukken van het geding acht het hof het echter geenszins uitgesloten dat in die procedure tot de tegenovergestelde uitkomst wordt gekomen. Het hof zal de bewuste vordering daarom alsnog afwijzen. Weliswaar heeft Martinshof de desbetreffende opgave reeds gedaan, maar haar belang bij deze grief is erin gelegen dat een vernietiging van het vonnis op dit punt met zich brengt dat Raymond Weil in reconventie in de kosten van de procedure in eerste aanleg zal worden veroordeeld.

3.9 Grief VXI heeft geen zelfstandige betekenis en behoeft mitsdien geen behandeling.

3.10 Martinshof zal, als de goeddeels in het ongelijk gestelde partij, worden veroordeeld in de kosten van het hoger beroep zowel jegens Raymond Weil als jegens Weisz. De door Weisz gevorderde nakosten zullen worden toegewezen als hierna te bepalen.

3.11 Een en ander leidt tot de volgende beslissing.

4. De beslissing

Het hof:

bekrachtigt het vonnis van beroep, behoudens het dictum onder 7.5 tot en met 7.9 en in zoverre opnieuw rechtdoende:

wijst de reconventionele vorderingen van Raymond Weil af;

veroordeelt Raymond Weil in de kosten van de procedure in reconventie in eerste aanleg, aan de zijde van Martinshof begroot op € 816,- aan salaris;

wijst de in hoger beroep ingestelde vorderingen van Martinshof af;

veroordeelt Martinshof in de kosten van het hoger beroep, aan de zijde van Raymond Weil begroot op € 4.836,- aan verschotten en € 2.682,- aan salaris en aan de zijde van Weisz begroot op € 666,- aan verschotten en € 2.682,- aan salaris, te vermeerderen met de gevorderde nakosten ad € 205,- in het geval het arrest niet wordt betekend en € 273,- in het geval het arrest wordt betekend, onder de voorwaarde dat deze nakosten daadwerkelijk worden/zijn gemaakt.

verklaart dit arrest uitvoerbaar bij voorraad.

Dit arrest is gewezen door mrs. G.J. Visser, M.A. Goslings en E.E. van Tuyll van Serooskerken-Röell in het openbaar door de rolraadsheer uitgesproken op 16 oktober 2012.

mr. W. J. Noordhuizen

AFGEGEVEN VOOR GROSSE
AAN: MR. A.T. Eisenmann
DE GRIFFIER